

A budapesti szmogriadóterv módosításának társadalmi egyeztetése

Budapest Főváros Önkormányzatának vezetése a budapesti szmogriadóterv módosításának társadalmi egyeztetését indítja el, ezért kérjük, hogy a lentiekben részletezett előzményekre, körülményekre és döntési javaslatokra tekintettel véleményüket, javaslatukat **2022. június 10., 14 óráig** küldjék el szerkeszthető elektronikus formában a [Főpolgármesteri Hivatal Központi Ügyfélszolgálati Irodájára](#).

Közreműködésüket előre is köszönjük.

Előzmények:

A [Fővárosi Közgyűlés 2019. május 29-én döntött](#) a Budapest Főváros szmogriadótervéről szóló 69/2008. (XII. 10.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: [Rendelet](#)) legutóbbi módosítása során arról, hogy mely környezetvédelmi osztályú gépjárművek forgalmának korlátozására ne terjedhessen ki a főpolgármesteri államigazgatási hatósági döntés, a forgalomkorlátozással is járó riasztási fokozat esetén.

Akkor **korlátozva még az EURO 2 benzin- és az EURO 5 dízelüzeműeket** a riasztási fokozat esetén **2019. október 1-jétől** – 2018. decemberi adatok alapján, a légszennyezési agglomerációban regisztrált – a **gépjárművek 52%-a esett forgalomkorlátozás alá** azzal, hogy az akkori korlátozás az összes dízelüzemű gépjármű szennyezőbb 88%-át érintette, ami az összes gépjármű-állományhoz képest 35%-ot jelentett.

Az akkori rendeletmódosítás eredményeképp a Fővárosi Közgyűlés döntött arról is, hogy **legalább háromévenként felülvizsgálja** a nem korlátozható gépjárművek körét (I.: 10/B. §) tekintettel arra, hogy **a kedvezőtlenebb környezetvédelmi tulajdonságú gépjárművek aránya** a teljes gépjárműállomány **45-55%-a között maradjon**, mivel forgalomkorlátozási intézkedés **arányossága** során tekintettel kell lenni arra a körülményre is, hogy a főváros rendkívüli légszennyezettségi szintjéhez a közlekedés mellett azzal **hasonló mértékben járul hozzá** a peremkerületekben és az agglomerációs településeken a **szilárdtüzelés**, valamint jellemzően az utóbbiaknál az **avar és kerti hulladék égetésének** hatása is. A Rendelet módosításának ma is alapvetően érvényes – kivéve például az akkor még formálisan létező Szmogriadó Tárcaközi Bizottság 2020. május 16-i megszüntetését – környezetvédelmi és jogi szempontú körülményeit a [2017. októberi közgyűlési előterjesztés 1., 2. és 5. mellékletei](#) foglalták össze.

A budapesti szmoghelyzetek (azon belül a riasztási fokozatok) éves gyakoriságát a következő táblázat foglalja össze – forgalomkorlátozás csak a riasztási fokozatban lehetséges:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ózon (O₃) szintje miatt	összes napok száma / alkalom													
<i>tájékoztatási fokozat</i>	6/1	-	-	-	-	-	-	-	9/1	-	-	-	-	-
riasztási fokozat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PM₁₀ aeroszol szintje miatt*	összes napok száma / alkalom													
<i>tájékoztatási fokozat</i>		6/1	-	8/3	15/6	7/2	-	5/3	5/1	2/1	11/3	2/1	-	18/1
riasztási fokozat		-	3/1	-	4/2	1/1	-	-	3/1	-	5/1	-	-	-

*: A vonatkozó európai irányelvtől eltérően az együttes miniszteri rendeletben 2008. október 25-i hatállyal megállapított magyarországi új tájékoztatási és riasztási küszöbértékek alapján, amit a jelenleg hatályos együttes miniszteri rendelet is átvett.
- : nincs rendkívüli légszennyezettségi állapot (tájékoztatási vagy riasztási fokozat)

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium Közúti Gépjármű-közlekedési Hatósági Főosztálya 2021. december 9-én megküldte a Főpolgármesteri Hivatalnak a légszennyezettségi agglomerációk és

zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 2. mellékletében az 1. zóna – Budapesten és további 74 agglomerációs – településein 2021. november 16-án üzemben tartott gépjárművek számát, a forgalmi engedélyükben bejegyzett környezetvédelmi osztályuk (V.9 kódja) szerint.

Az adatok feldolgozása eredményeképp – a feladatvégrehajtás időszerűségén túl – indokoltá is vált a szmoghelyzet riasztási fokozatában a korlátozottak körének bővítése, mivel **a korlátozottak aránya 40-41% közé csökkent.**

Döntési javaslat:

Műszaki, környezetvédelmi és jogi szempontból indokoltá vált:

- a következő legszennyezőbb környezetvédelmi osztály – **az EURO 3-as benzines**, ami megfelel **a forgalmi engedély V.9 mezőbe jegyzett 6-os jelű kódnak** – általános korlátozás alá tartozása, azaz a kivételként való meghatározás hatályon kívülre helyezése, ami **a korlátozottak körének 10,6 százalékpont növekedését eredményezi**; továbbá
- a korábban egységesen kedvezményezettként kezelt különböző hibrid osztályúak közül a – viszonylag elenyésző arányú – **hibrid-dízel vegyesüzeműek kedvezményének megszüntetése** is, valamint
- az első tapasztalatok után a háromévenkénti **felülvizsgálati időszakot kétévenkéntire** csökkenteni, továbbá
- a funkcionális kivételi körbe tartozó (l. 10. §) **személytaxi-szolgáltatást végző gépjárművek hatályon kívülre helyezése**, végül
- kisebb technikai módosítások – intézménynév, ill. hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok megnevezésének – átvezetése.

Fenti döntések **eredményeképp a budapesti szmoghelyzetben korlátozott gépjárművek aránya ismét 51%-ra fog emelkedni.**

A korlátozásokat eredményező szakaszok 2022. november 1-jén lépnek hatályba azért, hogy az érintetteknek megfelelő felkészülési idő álljon rendelkezésre azok végrehajtásához.

Előnyök:

A Rendelet módosításával a közúti gépjármű-forgalom korlátozásával is járó riasztási fokozatban a korlátozottak aránya ismét 51%-ra fog emelkedni.

A gépjárművek környezetvédelmi tulajdonsága szerinti szabályozási elv alkalmazásának célja továbbá, hogy Budapest lakosságában tudatosuljon, hogy szmogriadó esetén a fővárosi gépjárműforgalom minél nagyobb hatású csökkentése az alapvető cél, és a kivételi körbe – a vonatkozó egyéb jogszabályokban előírtakon kívül – csak a környezetvédelmi szempontból kedvezőbb besorolású gépjárművek kerülhetnek. Továbbá fel kívánja hívni a figyelmet a gépjárművek gyorsuló ütemben javuló környezetvédelmi tulajdonságára, és az egyéni döntések (a gépjármű-választás, -használat) társadalmi szinten összeadódó kedvezőbb, illetve kedvezőtlen hatására is.

A szabályozási elvet tükrözi a tájékoztatási fokozat elrendelése esetén alkalmazott figyelemfelhívás tartalma is: akkor a helyzet esetleges romlásának elkerülése érdekében javasoltá válik a gépjárműhasználat általános használatának szüneteltetése, különösen azokat kérve erre, akik nem tartoznak a kedvezőbb környezetvédelmi tulajdonságú kivételi körbe.

Hátrány és kockázat:

A Rendelet módosításának elhalasztása – a módosítás eredményeképp 2022. november 1-től korlátozottá váló csoportok – megfelelő tájékozódását, majd felkészülési idejét rövidítené, miközben a tapasztalatok szerint a szmoghelyzetek valószínűsége novembertől megemelkedik, illetve márciusig nagyobb.

Budapest, 2022. május 12.